

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет сценічного мистецтва
Кафедра режисури

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ У СЦЕНІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ»

Галузь знань - 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність - 026 «Сценічне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

«Сценічне мистецтво»

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Харків, 2024

Силабус склав:

заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор

Сергій ГОРДЕЄВ

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 2 від 28 серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 6 від 13 листопада 2024 р.

Завідувачка кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

1.	Назва дисципліни	«Основи педагогічної майстерності у сценічному мистецтві»
2.	Викладач	 Гордєєв Сергій Іванович Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/r/gordeev.html
3.	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	Гордєєв С.І. serhii_hordieiev@xdak.ukr.education sergeygordeyev1402@gmail.com +38 066 731 6849
4.	Інформація про консультації / Дні занять	Онлайн-консультації в класі курсу: код курсу в <i>Classroom</i> вівторок об 11.40, а також у зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.
5.	Логіка вивчення курсу	Пререквізити: Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: «Педагогічний практикум», «Сучасні інформаційні технології», «Методика викладання фахових дисциплін» тощо. Постреквізити: Знання з теоретичних основ театральної педагогіки допомагають розвивати здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами та здобувач набуває вміннями самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (практичну і теоретичну складову).

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальний курс «Основи педагогічної майстерності у сценічному мистецтві» є обов'язковим курсом, що продовжує підготовку для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво». Зміст курсу доповнює основні теоретико-методологічні та практичні засади у сфері театральної педагогіки.

3. МЕТА КУРСУ

Мета курсу створити теоретичне підґрунтя для спеціальної підготовки фахівців з сценічного мистецтва завдяки новітнього уявлення про сферу театральної педагогіки, де уможливорюється інтенсифікація процесу виховання митця, в якому важливими є соціальні, психологічні та педагогічні аспекти, що в синтезі складають професійну майстерність педагога театального вишу, а також сприяти активізації наукового пошуку здобувачів в галузі театального мистецтва як засобу не примусового формування театрознавчої бази режисерської, акторської та педагогічної майстерності.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 02. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.
ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 06. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 09. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 10. Здатність працювати як в команді так і автономно.
ЗК 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
СК 01. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності шляхом глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійної практики.
СК 04. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
СК 05. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.
СК 14. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 01. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.
ПРН 03. Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.
ПРН 05. Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.
ПРН 06. Вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії.
ПРН 14. Володіти навичками наукового опрацювання літератури (включаючи оформлення бібліографії, правила цитування тощо), вміти застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації та використання інформації.
ПРН 16. Володіти професійною лексикою, грамотно використовувати її у подальшій професійній діяльності.
ПРН 20. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами. Самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (практичну і теоретичну складову).

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова компонента
Формат курсу	денна/заочна форма навчання, 1 семестр
Обсяг курсу	кількість кредитів -3.0
	загальна кількість годин - 90
	аудиторних - 30 /10 лекції - 20/4 практичні заняття - 10/4
	самостійна робота - 60 / 82
Технічне і програмне забезпечення / обладнання	Windows 10, Google Workspace for Education
Форми, види	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи

навчальних занять та методи навчання	Види: лекції / практичні заняття Методи навчання: проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; практичний метод; інтерактивні методи (діалог Сократа, ділова (рольова) гра, PRES-формула)
Поточний контроль	опитування (усне та письмове); виконання завдань практичної роботи: опанування вміннями і навичками викладача театрального вишу; виконання завдань самостійної роботи (опрацювання фахової літератури та інтернет-джерел.
Підсумковий контроль	екзамен
Політика курсу*	Умовами опанування навчальної дисципліни є: - систематичне виконання усіх поставлених завдань; - дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); - дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); - запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf - невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) - визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	усього	Денна форма			усього	Заочна форма		
		у тому числі				у тому числі		
		л.	пр.	с.р.		л.	пр.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Суть педагогічної майстерності педагога театрального вишу								
Тема 1. Вступ. Викладацька діяльність театрального педагога як один із засобів освоєння професії. Поняття про викладацьку діяльність театрального педагога.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 2. Структура і функції викладацької діяльності театрального педагога.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 3.Критерії викладацької майстерності	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5

театрального педагога								
Тема 4. Педагогічні вміння і навички викладача театрального вишу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Всього за розділом 1	24	8	-	16	24	2		22
Розділ 2. Професійне самовдосконалення педагога театрального вишу								
Тема 5. Методи професійного самовдосконалення театрального педагога	6	2	-	4	6	0.5	-	5,5
Тема 6. Культура педагогічної діяльності в творчості видатних митців театру. Елементи акторського мистецтва в педагогічній майстерності театрального педагога.	6	-	2	4	6	0.5	-	5.5
Тема 7. Зміст професійного самовдосконалення педагога театрального вишу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Всього за розділом 2	18	4	2	12	18	1,5	-	16.5
Розділ 3. Особистість педагога театрального вишу								
Тема 8. Вимоги до особистості театрального педагога.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 9. Індивідуально-психологічні характеристики особистості педагога театрального вишу.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 10. Особові детермінанти авторитету театрального педагога.	6	2	-	4	6	0.5	-	5.5
Тема 11. Професійна педагогічна етика.	6	-	2	4	6	0.5	1	4.5
Тема 12. Структура педагогічної техніки.	6	-	2	4	6	-	1	5
Всього за розділом 3	30	6	4	20	30	2	2	20
Розділ 4. Педагогічна взаємодія								
Тема 13. Педагогічне спілкування викладачів театрального вишу.	6	2	-	4	6	-	-	6
Тема 14. Структура професійного спілкування театрального педагога	6	-	2	4	6	0.5	1	4.5
Тема 15. Стиль спілкування та керівництво академгрупою педагога театрального вишу.	6	-	2	4	6	-	1	5
Всього за розділом 4	18	2	4	12	18	0.5	2	20.5
Усього годин:	90	20	10	60	90	4	4	82

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Усне / письмове опитування - максимально 10 балів (10 тем по 1 балу);

Робота на практичних заняттях — максимально 20 балів (5 теми по 4 балів);

Самостійна робота - максимально 30 балів (15 тем по 2 бали);

Підсумковий контроль (екзамен) максимально 40 балів.

Всього 100 балів

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточна успішність								екзамен	усього
Розділ 1				Розділ 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
3	3	3	3	3	6	3			
Розділ 3					Розділ 4				
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
3	3	3	6	6	3	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендова на література	Кількість балів, які може отримати здобувач
Тема 6. Культура педагогічної діяльності в творчості видатних митців театру. Елементи акторського	1.Ознайомитись з творчим та педагогічним досвідом майстрів українського театру, що створили власні акторські та режисерські театральні школи (Л. Курбас, М. Крушельницький, В. Цветков, О. Ліпцин, В. Хім'як та ін.) 2.Розглянути елементи акторського мистецтва в	5, 6, 13, 16, 17, 23	4

мистецтва в педагогічній майстерності театального педагога.	педагогічній майстерності.		
Тема 11. Професійна педагогічна етика.	Розглянути та проаналізувати «етичний кодекс» театального педагога, що відповідає нормам колективної творчості в сценічному мистецтві.	2, 3, 8, 9, 12, 14, 20, 25	4
Тема 12. Структура педагогічної техніки.	1.Розглянути та проаналізувати комплекс вправ на опанування внутрішньою та зовнішньою педагогічною технікою. 2.Обґрунтувати доцільність педагогічної техніки для використання її у викладацькій практиці.	1, 4, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 26, 27, 28, 29, 30	4
Тема 14. Структура професійного спілкування театального педагога	1. Спілкування як процес. 2. Умови виникнення професійного спілкування. 3. Розуміння природи спілкування між викладачами та адміністрацією мистецького вишу (на конкретних прикладах). 4. Етичні норми спілкування в процесі викладацької діяльності. Значення всіх елементів та основних правил спілкування. 5. Самовдосконалення - найкраща форма опанування навичками спілкування. 6. Визначення послідовності процесу спілкування: виникнення мети, пошуки об'єкта уваги, привертання уваги до себе, передача інформації, оцінка, виникнення нової мети тощо.	1, 7, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 28, 31, 33	4
Тема 15. Спількування та керівництво академгрупою педагога театального вишу.	1. Аналіз використання різноманітних стилів (авторитарний, ліберальний, змішаний) у педагогічній практиці викладача мистецького вишу. 2. Використання елементів акторської майстерності та слова як обов'язкових дійових засобів впливу на академгрупу.	1, 4, 7, 10, 12, 14, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 30, 33	4
Разом			20

10. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Назва теми	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Розглянути передумови виникнення професії театального педагога та об'єктивного процесу розвитку мистецької освіти і науки про підготовку здобувачів у театральних вишах.	2
2	Проаналізувати особливості педагогічних систем, за якими здійснюється викладацька діяльність у мистецьких закладах освіти України.	2
3	Опрацювати та проаналізувати три рівня майстерності театального педагога.	2
4	Визначити вміння та навички викладача з театральних дисциплін, що використовуються під час проведення лекційних, практичних та індивідуальних занять.	2

5	Засвоєння та проведення тренінгу з професійного самовдосконалення театрального педагога.	2
6	Розглянути багатоплановість професійно-педагогічної діяльності видатних майстрів українського театру : Л.Курбаса, М. Крушельницького, О. Ліпцина, В. Цветкова, В. Хім'яка та ін.	2
7	Створити таблицю, що розкриває зміст самовдосконалення педагога театрального вишу.	2
8	Визначити основні вимоги до особистості театрального педагога та перевірити їх наявність у своєї викладацької діяльності.	2
9	Створити таблицю ("карту викладача"), яка віддзеркалює індивідуально-психологічні характеристики особистості педагога театрального вишу.	2
10	Проаналізувати особові детермінанти авторитету театрального педагога на прикладі педагогічного досвіду видатних майстрів українського театру.	2
11	Розглянути психологічні критерії виховної майстерності викладача театрального вишу.	2
12	Опрацювати та проаналізувати особливості педагогічної техніки (зовнішньої та внутрішньої).	2
13	Вивчити та використати на практиці правила й вимоги педагогічного спілкування викладачів театрального вишу.	2
14	Визначити структуру професійного спілкування театрального педагога з викладачами спеціальних дисциплін.	2
15	Опанування стилями спілкування, що використовуються керівником академгрупи у театральному виші.	2
Разом		30

11. ПИТАННЯ ДО ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО СЕМЕСТРОВОГО ТЕСТУВАННЯ

- Індивідуально-психологічні характеристики особистості актора або режисера-педагога.
- Організаційні компоненти діяльності актора або режисера-педагога.
- Елементи педагогічної майстерності актора або режисера-педагога.
- Структура та функції педагогічної діяльності.
- Основні властивості, які сприяють оволодінню педагогічними вміннями.
- Три рівня педагогічної майстерності актора або режисера-педагога.
- Уявлення про педагогічну майстерність.
- Проектувальний та конструктивний компоненти педагогічної майстерності.
- Головні елементи професійної спрямованості особистості актора або режисера-педагога.
- Критерії педагогічної майстерності.
- Педагогічні вміння та здібності актора або режисера-педагога.
- Комунікативний компонент та виховні функції педагогічної діяльності.
- Техніка педагогічної майстерності.
- Головний засіб професійного самовдосконалення актора або режисера-педагога.
- Педагогічні знання актора або режисера-педагога.
- Індивідуально-психологічна характеристика особистості.
- Вимоги до особистості актора або режисера-педагога.
- Основні функції педагогічного спілкування.
- Міжособистісна компетентність актора або режисера-педагога.
- Пізнавальний компонент діяльності актора або режисера- педагога.
- Структура педагогічної техніки.
- Зміст професійного самовдосконалення актора або режисера-педагога.
- Індивідуальний план професійного самовдосконалення актора або режисера-педагога.
- Елементи акторського мистецтва в педагогічній майстерності.

25. Культура педагогічної діяльності в творчості видатних майстрів сценічного мистецтва (приклад за вибором здобувача).
26. Етапи та методи самовдосконалення театального педагога.
27. Основні засоби, що сприяють оволодінню педагогічними вміннями.
28. Компоненти викладацької діяльності актора або режисера-педагога.
29. Норми педагогічної моралі, що містять відношення актора або режисера- педагога до здобувачів.
30. Професійна педагогічна етика та її значення у формуванні особистості майбутнього митця.
31. Вимоги до особистості актора або режисера-педагога.
32. Доцільність використання різних стилів керівництва академгрупою.
33. Педагогічне передбачення.
34. Етапи та методи самовдосконалення театального педагога.
35. Викладацькі вміння та здібності театального педагога.
36. Структура і функції педагогічної майстерності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Основна література

1. Бабченко О. Викладання художньої педагогіки у педагогічному вузі// Мистецтво та освіта. - 2002. - № 3. - С.54-55
2. Бойко С. Словник термінів з педагогічної інноватики. Луганськ: Локкі, 2006. 116 с.
3. Безручко О. Творча і мистецько-наставницька діяльність в Україні діячів театру і кіно: монографія : в 2 т. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ф-т кіно і телебачення. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2017. Т. 1. 211 с. ; Т. 2. 216 с.
4. Бех І. Психологічні джерела виховної майстерності: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2009. 248 с. 5.
5. Падалка Г. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ, Освіта України, 2008. 274 с.
6. Танюк Л. Мар'ян Крушельницький: Школа образного перевтілення, заповідана Лесем Курбасом. Київ, «Либідь» . – 2007. – 360 с.
7. 7. Теслюк В., Ковальчук Т. Технології соціально-педагогічної діяльності: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2018. 98 с.
8. 8. Тишук В. Виховання театром: основи театральної педагогіки : навч.- метод. посіб. / «Ужгород. коледж культури і мистецтв». Ужгород : Патент, 2018. 119 с.
9. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 352 с. (Альма матер)

Додаткова

1. Гордєєв С. Театрально-педагогічні принципи В.І. Цветкова у формуванні українського актора та режисера // Аспекти історичного музикознавства: зб. наук. ст. Вип. XXV. Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П.Котляревського. Харків, ХНУМ, 2021. С. 192-221.
2. Гордєєв С. Акторська та педагогічна творчість Вячеслава Хім'яка в контексті розвитку української театральної музично-драматичної школи // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. Вип. 69. Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П.Котляревського. Харків, ХНУМ, 2023. С. 123- 156.
3. Гусакова Н., Штефюк В. Багатоплановість професійно-педагогічної діяльності творчої особистості режисера // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури / Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2017. Вип. 38, С. 48–56.
4. Гусакова Н. Основні складові формування творчої особистості майбутнього режисера педагога театального колективу // Культура і сучасність. / Нац. акад. керів. кадрів

- культури і мистецтв. Київ, 2017. № 1. С. 42–46.
5. Донченко Н., Зайцева І. Деякі аспекти естетичного виховання майбутніх акторів і режисерів засобами театрального мистецтва (до питання становлення національної еліти) // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. Київ: КНУКіМ, 2019. Вип. 2(1). С. 94 С. 106.
  6. Дубина Л. Викладання мистецьких дисциплін з елементами театральної педагогіки // Мистецтво та освіта - 2001. - №4. - С.25-28, 37-38.
  7. Зязюн І. Безсвідомість. Підсвідомість. Творчість// Мистецтво та освіта. 2001. № 3. С.3-9.
  8. 12. Зязюн І. Педагогічна майстерність: підручник для вищих навч. закл. Київ: «Вища школа», 2004. 422 с.
  9. Курбас Л. Філософія театру/ Упоряд. М. Лабінський. – К.: Вид-во Федорук Л.,2023. – 917 с.
  10. Лещенко М. Педагогіка - наука про мистецтво подання і засвоєння інформації// Мистецтво та освіта. 2004. № 4. С.4-8.
  11. Лисюк В. Поезія ремесла: монологи театрального педагога. Вінниця : Нова Книга, 2012. 368 с.
  12. Лимаренко Л. Використання студентського театру в європейських системах професійної підготовки майбутніх педагогів // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. праць. Київ– Полтава, 2015. № 9. С. 176–187.
  13. Ліпцин О. Режисура ігрового театру [Текст] : методичний посібник магістерської програми Метатеатр (перша сесія) / О. Ф. Ліпцин. - Острог : Острозька академія, 2020. - 66 с. 16.
  14. Ліпцин О. Ф. Акторська майстерність в ігровому театрі [Текст] : методичний посібник магістерської програми Метатеатр (перша сесія) / О. Ф. Ліпцин. - Острог : Острозька академія, 2020. - 82 с.
  15. Локарева Г. Театральна педагогіка в професійній підготовці: педагогічна дія, драматизація, педагогічна майстерність // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. Запоріжжя, 2014. № 2, С. 231–239.
  16. Малнацька О., Мирончук Н. Педагогічна майстерність викладача ВНЗ // Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С. С. Вітвицької, к.п.н., доц. Н. М. Мирончук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 61–64.
  17. Масол Л. Виховний потенціал мистецтва — джерело освітніх інновацій// Мистецтво та освіта. 2001. № 1. С. 2-5.
  18. Середа Н. Елементи театральної педагогіки у формуванні педагогічної майстерності // Теорія і практика управління соціальними системами: науково-практичний журнал. Харків, 2011. № 2. С. 48–54.
  19. Ткаченко Л. Реалізація інноваційних педагогічних технологій у процесі вивчення курсу риторики / Л. П. Ткаченко // Педагогіка та психологія : збірник наукових праць / за загальною редакцією академіка І.Ф. Прокопенка, проф. С.Т. Золотухіної. - Харків : Видавець Рожко С. Г., 2016. - Вип. 53. - С. 92 - 103.
  20. Кірсанов В. Шляхи вдосконалення підготовки фахівців для сфери дозвілля // Вища освіта України № 1. 2006. С. 37–41.
  21. Мистецтво ХХ століття: хрестоматія-довідник: навч. посіб. / кол. авт. : А. Баканурский та ін.; упоряд.: А. Білик, С. Думасенко. Херсон: ОЛДІ – плюс, 2017. 424 с.
  22. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному освітньому просторі: Монографія / авт. кол.: Н. М. Авшенюк, В. О. Кудін, О. І. Огієнко та ін. - К.: Педагогічна думка, 2011. - 332 с.
  23. Тимошенко Н. Професійна самореалізація як один із компонентів професійного самовдосконалення особистості // Наукові записки [Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка] Серія: Педагогічні науки. Частина II. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Випуск 121 (2). С. 158–161.